

BOUWEN MET BAKSTEEN

Voor elk project een baksteen

Voor elk project een baksteen 1

Woonvoorziening voor volwassenen met een mentale beperking in

Sint-Niklaas - 'De Klokke'

HASA architecten 2

Woonproject 'The Hive' in Heverlee

DMOA architecten 4

Woonproject 'Vijfhoek' in Liedekerke

Luchtschip 6

Collectief wonen in Kapellen

BOLD architecten 8

Woonproject in Wetteren

BONTINCK Architecture and Interior 10

Binnenlandse architectuur

Eengezinswoning te Drongen

Tactiel architecten 12

Techniek

Welke technische taal is vandaag van toepassing voor de vorstweerstand en

de indeling naar beoogd gebruik van metselbakstenen? 14

Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten 16

BOUWEN MET BAKSTEEN is het driemaandelijks tijdschrift van de Belgische Baksteenfederatie.

Voor meer informatie, aarzel niet ons te contacteren.

ABONNEMENT EN REDACTIE Laurie Dufourni

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Kristin Aerts

www.baksteen.be · info@baksteen.be

ADRES Kartuizersstraat 19 bus 19 · 1000 Brussel

TEL. 02 511 25 81

REALISATIE Graphius

**INDIEN NOG NIET GEBEURD, BEZORG ONS
UW EMAIL-ADRES OM DE DIGITALE VERSIE
VAN BOUWEN MET BAKSTEEN TE ONTVANGEN.**

Volg ons op sociale media:

www.facebook.com/baksteenbrique

www.instagram.com/baksteenbrique

www.pinterest.com/baksteenbrique

www.linkedin.com/company/baksteenbrique

Beste abonnee,

Zoals we in onze vorige uitgave van december 2025 al aankondigden, zal het **tijdschrift 'Bouwen met Baksteen'** **binnenkort uitsluitend digitaal**, via e-mail, worden verspreid, volgens hetzelfde kwartaalschema. Na deze editie plannen we nog één laatste gedrukte uitgave, maar daarna zal het volledig digitaal zijn.

Wacht dus niet langer... Om ervoor te zorgen dat Bouwen met Baksteen jullie blijft inspireren, kunnen jullie een e-mailadres sturen naar info@baksteen.be of via ons online formulier op www.baksteen.be/contacteer-ons.

Jullie kunnen ons ook volgen op instagram en LinkedIn via **#baksteenbrique** of **Belgische Baksteenfederatie**, waar we actiever zullen zijn.

Voor elk project een baksteen

Deze eerste uitgave van het jaar toont diverse projecten waarbij de gekozen baksteen perfect de essentie van het ontwerp weerspiegelt: ofwel sober om subtiel een belangrijk element te accentueren of om harmonieus op te gaan in de omgeving, ofwel met een opvallend karakter om levendigheid toe te voegen.

Dankzij het uitgebreide productassortiment van onze fabrikanten vindt u altijd de perfecte baksteen om uw project te versterken.

Woonvoorziening voor volwassenen met een mentale beperking in Sint-Niklaas - 'De Klokke'

HASA architecten

De locatie van De Klokke is gunstig gelegen, rekening houdend met het streefdoel van de vzw, om mensen met een mentale beperking maximaal te laten deelnemen aan het dagelijkse leven. Grenzend aan een groene woonwijk en het achterliggende Gerdapark biedt de site een rustige, groene omgeving om in te wonen. Tegelijkertijd is ze, via het Gerdapark, quasi direct verbonden met het stadscentrum van Sint-Niklaas.

Het programma voorzag in een vernieuwbouw voor 3 leefgroepen met telkens 12 bewoners, gemeenschappelijke zorg- en logistieke ruimtes voor de 3 leefgroepen, ateliers die ook ingezet kunnen worden voor breed gebruik en een kantoorgedeelte.

De leefgroepen zijn opgevat als 'een huis' met een eigen toegang en een herkenbaar volume binnen het grote heel van het gebouw. Deze toegangen zijn goed leesbaar voor de bewoners en hun bezoek, zonder in concurrentie te gaan met de hoofdingang van het gebouw.

Het resulterende plan met 2 gearticuleerde vleugels en een centrale kern zorgt voor kleinschaligheid. Tegelijkertijd zorgt dit volumespel voor een afwisseling van grote en kleine buitenruimtes, tuinen en patio's. Er ontstaat een gradiënt van publiek naar privaat over het terrein, waarbij we langs de straat een publieke ontvangstzone organiseren. Deze verwelkomende, maar ook functionele buitenruimte is zo ingericht dat de bestaande bomen en de taluds langs de straat kunnen behouden blijven, het gebouw nestelt zich in dit landschap. Nieuw aan te leggen groenmassieven sluiten de tuinen van de verschillende leefgroepen af van het publieke domein. Het huiselijke leven krijgt zo de nodige privacy.

Ook in de leefgroepen is er een sterke gradiënt van meer publiek naar privé. De inkom geeft uit op de leefruimte met open keuken. Rond deze leefruimte is de nachtcirculatie geschikt zodat de kamers in kleine groepjes

geclusterd worden rond de dagzones. Door deze schakeling vermijden we lange gangen met aan weerszijden kamers, en zetten we verder in op kleinschaligheid. De korte gangen kijken allen uit op de omliggende tuin en krijgen veel daglicht. De clusters hebben verschillende oriëntaties en uitzichten, de kamers krijgen in functie hiervan hun eigen karakter.

Een duurzame gevelsteen, aluminium gevelbekleding en buitenschrijnwerk, allen in dezelfde warme kleur, zorgen, samen met de leesbare, groene en gevarieerde buitenaanleg voor een uitnodigend gebouw. De gevelsteen kreeg grotendeels een kruisvormig patroon, wat bijdraagt aan de kleinschaligheid van het gebouw. De sobere kleur van de baksteen past harmonieus bij de groene omgeving en zorgt ervoor dat dit bijzondere metselverband opvalt.

Akoestisch en thermisch comfort is zeker voor bewoners met een beperking een groot aandachtspunt. Er werd dan ook sterk ingezet op de nodige akoestische ingrepen door zowel de oriëntatie van het gebouw als de schakeling van de diverse functies intern. Luifels aan de leefruimtes houden niet enkel de zon buiten maar zorgen ook voor fijne overdekte buitenruimtes. De inplanting van de dagzone en het terras van elke leefgroep is zodanig dat deze een dubbele oriëntatie krijgen, zodat ze een groot deel van de dag kunnen genieten van zonlicht.

De visie op en het bouwprogramma van de nieuwbouw voor De Klokke biedt de mogelijkheid om een voorbeeldgebouw te ontwerpen dat nieuwe vormen van zorgwonen toelaat, steunend op een menselijkere en kleinschaligere aanpak.

www.hasa.be

Woonproject 'The Hive' in Heverlee

DMOA architecten

Dit nieuwe woonproject in Heverlee bestaande uit twintig huurwoningen, twee handelszaken en een grote gedeelde tuin wordt gekenmerkt door een homogene woonerf architectuur. Passerelles, doorgangen, paadjes en trappen worden gedeelde ruimtes die de verschillende woonblokken met elkaar verbinden en een cohousing-sfeer bevorderen.

Gezien de centrale ligging van de site richt de projectontwikkeling zich op densificatie van kwalitatief hoogwaardige woningen en op een optimaal 'rendement' van de bouwgrond. Voor DMOA was dit een cruciaal aspect, in een context van schaarse bouwgrond en een groeiende vraag naar huurwoningen. IMEC, een innovatief en snelgroeiend bedrijf, vindt er o.a. tijdelijke huisvesting voor haar internationale medewerkers.

De verdeling van de twintig woningen over vijf aparte meergezinsblokken voorkomt het gevoel van een klassiek, monolithisch appartementsgebouw. Integendeel de schaal en de typologie van de baksteengebouwen lijken op die van een woongebied met losse eengezinswoningen. De naam van het project, 'The Hive' komt van de 6 hoek in grondplan van elk van de vijf volumes ...zoals een honingraat van een bijenkast.

In deze configuratie, die het aantal gevels vermenigvuldigt, voegde DMOA een decoratieve dimensie toe om de baksteenarchitectuur te verrijken. Een grijze baksteen markeert een sokkel en definieert een overgang met de beplante hellingen. Claustrametselwerken in het bovenste deel van de gevels laten de rode baksteen perfect uitkomen. Het patroon van de claustra doet ook denken aan de kleine cellen van een bijenkorf. Dit overheersende

decoratieve element vormt een tegenwicht voor de eenvoudige rode baksteen, die gekozen is vanwege zijn budgetvriendelijkheid en om harmonieus op te gaan in de omgeving.

De vijf gebouwen staan op taluds, verhoogd boven straatniveau. Deze atypische configuratie geeft aanleiding tot trappen, loopbruggen, balkons en buitenpaden... waardoor een aangename route naar de individuele woningen ontstaat, ver verwijderd van de 'saai deuren in een gang' van veel appartementsgebouwen.

In plaats van spouwmuren koos DMOA voor dragende buitengevels, bestaande uit dubbele gevelsteenmuren uitgevoerd in Vlaams verband. De balkons en passerelles zijn in deze dikke muren verankerd. Deze bouwtechniek biedt diverse voordelen: geen verankering aan het dragende binnenblad van een spouwmuur, geen koudebruggen en dieper gelegen ramen die het massieve karakter van de gebouwen versterken.

Tot slot hebben DMOA en de projectontwikkelaar zich gericht op lange termijn duurzaamheid en de circulariteit van baksteenmetselwerk: de massieve muren zijn ontworpen om eeuwenlang mee te gaan, maar hebben tegelijkertijd een circulaire dimensie. Dankzij het gebruik van een bastaard mortel zullen de stenen in de toekomst gemakkelijker worden gerecupereerd en hergebruikt kunnen worden.

www.dmoa.be

Woonproject 'Vijfhoek' in Liedekerke

Luchtschip

Een broer en zus, en haar echtgenoot, roepen de hulp in van Luchtschip om met hun afgeleefd ouderlijk huis in het centrum van Liedekerke aan de slag te gaan. Ze denken eraan om er samen, elk in een eigen woning/appartement hun oude dag door te brengen. Ze willen kleiner gaan wonen, maar met voldoende buitenruimte en gemeenschappelijke ruimtes, zodat klussen en tuinonderhoud gedeeld kunnen worden.

De bestaande woning met aanbouwen staat op een groot maar complex stuk grond. Het terreinplan ligt met een scherpe hoek tegen de Vijfhoekstraat en is zeer langwerpig naar achter toe. Het terrein genereert bijgevolg een beperkte gevellengte aan de straatkant. Vanwege de relevante oppervlakte van het terrein, de totaal verloederde staat van de bestaande woning en aanbouwen wordt na overleg met de bouwheer en de stedenbouwkundige diensten beslist om het project grootser te zien, en een mogelijke verdichtingsstrategie (en dus het voorzien van meerdere woningen) te onderzoeken.

Luchtschip tekent een project met 7 appartementen, waarbij ze in een U-vorm rond een gemeenschappelijk binnengebied en gedeelde tuin worden geschikt. Dit is een voorbeeld van hoe je in dorpskernen kan verdichten (1 afgeleefde woning maakt plaats voor 7 co-housing units) op een niet voor de hand liggend perceel. Het plan is zo opgebouwd dat er genoeg licht en zicht in de verschillende units wordt gecreëerd doordat er voldoende terreinoppervlakte onbebouwd blijft. De hele grote terrassen worden ingericht als daktuinen en getrapt naar de achtertuin toe ingericht. Het project transformeert in een co-housing waarbij de (moes)tuin, de patio, een ondergrondse parkeergarage, de circulatie en een fietsenstalling worden gedeeld.

Om aan te sluiten bij de schaal van de straat (rijwoningen) wordt de voorgevel van het project opgeknipt in 3 delen, waarbij het hoogste volume zich op de hoek van het perceel bevindt, het verst van de bestaande bebouwing waaraan qua hoogte wordt aangesloten. Door de woningen volledig te richten op het achterliggende binnengebied, wordt de gevel aan de straatkant ontworpen als een compositie van 3 massieve volumes met enkele goedgekozen substantiële raamopeningen. Aan de straatzijde wordt een gele baksteen toegepast die contrasteert met de witte geglaazuurde gevelsteen voor het binnengebied aan de achterzijde. De gele baksteen weerspiegelt de kleuren van de omliggende huizen in de straat, terwijl de witte baksteen de gemeenschappelijke binnentuin afbakent.

Voor dit kleinschalige project werd niet bespaard op duurzaamheid: geothermie, balansventilatie, doorgedreven regenwaterrecup, intensieve groendaken zijn allen uitgangspunten.

Niet enkel de architecturale inpassing in de omgeving gaf de doorslag, maar ook de maatschappelijke relevantie. Mensen worden ouder en willen hun ruimere eengezinswoning aan de dorpsrand inruilen voor een appartement in de dorpskern waarbij verschillende zaken door de gemeenschap gedeeld worden. Toch hoeven ze niet in te boeten op vlak van private buitenruimte en comfort. Dit project wil bewijzen dat denser bouwen en kleiner wonen ook op een (architecturaal) aantrekkelijke manier kan.

www.luchtschiparchitectuur.com

Collectief wonen in Kapellen

BOLD architecten

Foto: BOLD architecten

Zestien wooneenheden worden geschakeld rond een grote gemeenschappelijke tuin.

Het project zet in op een nieuwe gestapelde woontypologie waarbij elke woning over een aangename private buitenruimte - terras of ruim balkon - beschikt, maar waar de extra kwaliteit wordt gevonden in de schakeling rond de gemeenschappelijke tuin.

Het gaat om een mix van woontypologieën. In basis presenteren ze zich als rijhuizen die per twee of drie geclusterd worden. Bij enkele rijhuizen wordt bovenin een dakappartement voorzien. Het geheel neemt de schaal en korrel van de omgeving over.

De woningen hebben een eigen ingang vanaf de straat. De dakappartementen zijn bereikbaar via een ijle buitentrap en passerelle in de tussenruimten.

Door de toon-op-toon kleur en textuur van de gevelsteen en de tegelpannen krijgt elke travée een sterk vormelijk beeld – het archetype van de rijwoning. Waar de woningen naar de voorzijde geslotener zijn, openen ze aan de achterzijde naar de tuin.

De bruinrode bakstenen geven dit woonproject een warme uitstraling. De licht terugspringende muurdelen op raamhoogte zorgen voor zorgvuldig uitgewerkte detaillering en voegen een verfijning toe aan het project.

www.bold-architecten.be

Woonproject in Wetteren

BONTINCK Architecture and Interior

Een inwaarts gekeerd terrein aan de rand van Wetteren wordt herontwikkeld tot een compacte wooncluster met negen eengezinswoningen.

Het project situeert zich op de overgang tussen lintbebouwing langs de straat en een open, informeel achtergebied. Twee woningen aan de Oude Wetterstraat nemen de rooilijn op en sluiten volumetrisch aan op de bestaande bebouwing. Ze vormen de toegangspoort tot het binnengebied. Een vier meter brede doorgang tussen beide woningen ontsluit de achterliggende site en fungeert als een scharnier tussen straat en hof.

In het binnengebied liggen zeven woningen in een lineaire rangschikking, evenwijdig aan de perceelsgrens. Elke woning heeft een private tuin die grenst aan een buurtweg.

Het collectief gebruik van de tussenliggende ruimte wordt versterkt door een landschappelijke inrichting: een petanqueveld, een moestuin, een kippenren, lage hagen en meerstammige bomen maken de ruimte leesbaar en bruikbaar zonder ze te compartimenteren.

De woningen zijn opgetrokken in rood-oranje baksteen, in combinatie met rode pannen. De kenmerkende textuur van de baksteen geeft karakter aan de bewust terughoudende architectuur van het project. Elke woning

telt drie bouwlagen onder hellend dak, met een eenvoudige planopbouw en een directe relatie tussen leefruimte en tuin. De gevels zijn rustig en ritmisch opgebouwd met verdiepingshoge ramen en enkele accenten in donkere aluminium lamellen. Een subtiële verschuiving in bouwdiepte, kroonlijsthoogte en noklijn zorgt voor een geleding die tegelijk continuïteit en differentiatie biedt. De typologische variatie volgt uit de inplanting, maar blijft binnen één stramen.

De volledige verharding op het terrein is waterdoorlatend. Parkeerplaatsen in grasbetontegels worden afgewisseld met groenvakken en lage beplanting. Een luifel voor fietsen en afvalcontainers is geïntegreerd in de parkeerhaven.

Het hoogteverschil tussen straat en binnengebied wordt opgevangen via een zachte helling en een discreet keermuurtje in het groen.

Elke woning is voorzien van een hemelwaterput van 5.000 liter en warmtepomp. Het opgevangen water wordt hergebruikt voor toiletspoeling, wasmachine en buitenkraan.

www.bontinck.biz

Eengezinswoning te Drongen

Tactiel architecten

Voor het ontwerp van deze woning werd er teruggerepen naar een opeenstapeling van twee balkvormige volumes, waarbij er op strategische plaatsen volume werd weggesneden om zich optimaal te integreren in de omgeving.

Aan de voorzijde werd er volume weggesneden ten behoeve van overdekt binnenkomen en de ingang te markeren. Daarnaast is er volume weggehaald die dient als carport. Deze plooit zich rond een fietsenberging die eveneens geïntegreerd werd in het volume.

Aan de achterkant werd op het zuiden volume weggehaald ter creatie van een zonnig terras.

Ook aan de binnenkant werd grondig nagedacht over de optimale positionering van de ruimtes. In de donkerste gedeeltes bevinden zich de technische berging en de droge berging. Terwijl er aan de gevelzijdes de inkomhal, leefruimte, de keuken en de bureau werden ingepland. De verbinding tussen de keuken en bureau aan de galerij werd opgeladen door de bibliotheek met zitruimte.

Op het eerste niveau werden de kamers naar de gevels geduwd, en is de centrale ruimte ingenomen door een wasberging en dressing. De grote koepel boven de douche zorgt voor een rechtstreekse verbinding met buiten.

De strakke architectuur wordt versterkt door een lijnwerking voorzien door betonnen elementen.

Voor de relatief grote geveloppervlakten werd er gezocht naar een gevelsteen die een bescheidenheid uitstraalt maar van dichtbij wel schaal en tactiliteit brengt. Er werd gekozen een handvormsteen met zachte kleurnuances in het grijs witte gamma. Deze werd opgevoegd met een lichtgrijze mortel. Het buitenschrijnwerk is voorzien in padoek waar er een olie is opgezet om de felrode kleur te nuanceren. Dit houten schrijnwerk wordt gecombineerd met natuurkleurige aluminium dorpels als ook de dakranden zijn in dit materiaal voorzien

www.tactiel.eu

Welke technische taal is vandaag van toepassing voor de vorstweerstand en de indeling naar beoogd gebruik van metselbakstenen?

In eerdere artikels - onder meer in BMB 157 (2017) en BMB 190 (2025) - gaven we een overzicht van de belangrijkste technische en normatieve evoluties rond metselbakstenen. Hoewel deze materie regelmatig onder de aandacht wordt gebracht, stellen we vast dat er in **de informatie die via officiële of publiek gedeelde kanalen circuleert**, nog wordt gebruikgemaakt van terminologie en normatieve gegevens die **niet overeenstemmen met de wettelijke taal die fabrikanten moeten hanteren** onder de Europese harmonisatiewetgeving, noch met **wat in België op dit moment geldig is**.

Daarom geven we hieronder een overzicht van de actuele stand van zaken, met focus op:

- de **indeling van metselbakstenen volgens beoogd gebruik**, en
- de **bepaling en verklaring van de vorstbestandheid**.

1. Stand van zaken: Europese geharmoniseerde productnorm

De Europese geharmoniseerde productnorm voor metselbakstenen, **NBN EN 771-1:2011 + A1:2015**, is sinds **10 juni 2017** van kracht in België. Deze versie werd op 8 april 2016 gepubliceerd in het Official Journal van de EU en vormt tot op vandaag de enige geldige referentie.

Door het lopende **CPR Acquis-proces** zit de actualisatie van geharmoniseerde Europese productnormen al jaren in een “stand-still”: nieuwe versies kunnen niet worden vrijgegeven. Daardoor blijft de versie van 2015 nog geruime tijd van toepassing. Een volledige herziening van de productnorm ‘metselstenen’ verwachten we ten vroegste rond **2029**. Voor meer details over de nieuwe Europese Verordening Bouwproducten en de herziening van de “gemeenschappelijke taal” voor bouwproducten verwijzen we naar ons artikel in BMB 190 (2025).

Belangrijkste wijziging sinds 2017: van HD/LD naar P/U

De vroegere indeling op basis van volumemassa:

- **HD (High Density)**
- **LD (Low Density)**

werd vervangen door een indeling volgens **beoogd gebruik**:

- **P-stenen (Protected)** - voor beschermd metselwerk
- **U-stenen (Unprotected)** - voor onbeschermd metselwerk

Voor gevelbakstenen betekent dit bijna standaard een indeling als **U-steen**, omdat deze meestal worden toegepast in onbeschermd metselwerk en dus aan strengere eisen moeten voldoen, onder meer op vlak van:

- vorstbestandheid
- aanwezigheid van oplosbare zouten

Vorstweerstand in de Europese Productnorm

In § 5.3.6 “Duurzaamheid” in de NBN EN 771-1 wordt voor metselbakstenen, bestemd voor onbeschermd metselwerk, de vorst-dooiweerstandscategorie van een metselbaksteen vastgelegd door verwijzing naar de toepasbaarheid ervan bij metselwerk of bouwdelen onderworpen aan passieve (F0), gematigde (F1) en strenge (F2) blootstelling.

Tevens staat er vermeld: “Totdat er een Europese testmethode beschikbaar is, moet de vorst-dooiweerstand worden beoordeeld en aangegeven volgens de voorschriften die gelden op de beoogde gebruiksplaats van de metselstenen”.

2. Europese proefmethode voor vorst-/dooibestendigheid

De Europese methode voor het bepalen van de vorstweerstand van metselbakstenen kende een grondige evolutie.

Van CEN/TS 772-22 (2006) naar NBN EN 772-22:2019

Na uitgebreid overleg, testen en bijsturingen binnen Europese technische commissies werd in 2019 de Europese testmethode gepubliceerd, ter vervanging van de Technical Specification van 2006:

NBN EN 772-22: 2019 Methods of test for masonry units - Part 22: Determination of freeze/thaw resistance of clay masonry units

De Europese proefmethode NBN EN 772-22 hanteert volgende categorieën in functie van het resultaat van de beproeving van de bakstenen: F1(n), F2 en F2(80°C).

In deze gepubliceerde versie is dus de mogelijkheid opgenomen om voor de categorie F1 het aantal “vorst-/dooicycli”, dat er geen falen optreedt, te verklaren.

Bijkomend is er nu een extra categorie F2(80°C) opgenomen, waar de verzadiging van de testmuur gebeurd is door onderdompeling in water op 80°C terwijl de verzadiging van de testmuur om tot de categorie F2 te komen gebeurt door onderdompeling in water op kamertemperatuur. Deze categorie F2(80°C) is specifiek bedoeld voor toepassingen waarbij metselbakstenen extreem belast worden bijvoorbeeld door constant in contact te staan met water (zoals in kademuren).

Tijdens de overgangsperiode werden in België in samenwerking met het BENOR-certificatieorganisme paralleltesten uitgevoerd: dezelfde bakstenen werden zowel volgens de Belgische methode (NBN B 27-009/A2:1996, ingetrokken) als volgens de Europese methode (NBN EN 772-22: 2019) beproefd. De resultaten bevestigden dat beide methoden een vergelijkbare strengheid bereikten, waardoor een overstap verantwoord was.

Sinds de herziening van de technische voorschriften PTV 23-002 voor gevelbakstenen en PTV 23-003 voor “bakstenen voor niet-decoratief metselwerk (snelbouwstenen)” in 2022 wordt de Europese methode als referentiemethode beschouwd in België voor metselbakstenen. In deze technische voorschriften kan men ook tabellen terugvinden waarin de minimale categorieën vastgelegd zijn ten opzichte van de blootstellingsklassen voor BENOR-gecertificeerde metselbakstenen.

3. Nationaal voorwoord bij de Europese Productnorm NBN EN 771-1

Door de Europese “stand-still” kon de Europese productnorm NBN EN 771-1 nog niet aangevuld worden met een directe verwijzing naar de Europese proefnorm NBN EN 772-22. Om dit op te vangen, werd in België een **Nationaal Voorwoord** uitgewerkt en op **11 oktober 2023** goedgekeurd door de normcommissie NBN/E 125 Metselwerk.

Dit voorwoord:

- Verwijst naar de bepalingen van **NBN EN 771-1 § 5.3.6 “Durability”**
- Voegt **niet-tegenstrijdige nationale aanvullingen** toe,
- Bepaalt dat de Europese methode volgens **NBN EN 772-22** de **nationale methode** is voor de bepaling van vorst-/dooiweerstand in België voor metselbakstenen,
- Verduidelijkt de **Europese proefcategorieën** (F1(n), F2, F2(80°C)) die de **toepasbaarheid** onder specifieke klimatologische omstandigheden bepalen.

Hierdoor beschikken ontwerpers en bestekschrijvers over een **helder en consistent kader** voor het correct specificeren van bakstenen in functie van de beoogde blootstellingsomstandigheden.

4. Conclusie

In afwachting van geactualiseerde Europese geharmoniseerde technische specificaties voor metselbakstenen, is de technische taal die fabrikanten moeten gebruiken duidelijk. Voor België geldt namelijk:

- **NBN EN 771-1:2011 + A1:2015** als productnorm
- **P/U-indeling** op basis van beoogd gebruik
- **NBN EN 772-22:2019** als nationale referentiemethode voor de vorst-/dooiweerstand, ondersteund door het Nationaal Voorwoord (2023) aan de NBN EN 771-1
- **PTV 23-002/ PTV 23-003** in het kader van de nationale certificatie BENOR.

Als u technische vragen heeft: vanloock@baksteen.be

Bronvermelding

NBN EN 771-1:2011+A1:2015 Specification for masonry – Part 1 : Clay masonry units

PTV 23-002 Technische voorschriften voor gevelbakstenen 20220523

PTV 23-003 Technische voorschriften voor bakstenen voor niet-decoratief metselwerk 20220523

BMB 190 2-2025

BMB 189 1-2025

BMB 187 3-2024

BMB 181 1-2023

BMB 168 4-2019

BMB 157 1-2017

BMB 156 4-2016

Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten

Bakstenen voor gewoon metselwerk:

- V**: volle baksteen voor gewoon metselwerk
P: geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk
L: geperforeerde baksteen met lichte scherf

Bakstenen voor gevelmetselwerk

- S**: strengpersgevelsteen ('machinale' gevelsteen)
H: handvorm en vormbakperssteen
A: andere soorten (traditionele en 'rustieke' gevelstenen zoals veldovensteen, enz.)

Andere producten:

- W**: welfsels
D: dakpannen
O: straatklinkers
St: steenstrips

Voor details over het productiegamma van elke fabriek, kan men zich best rechtstreeks tot de bedrijven wenden.

Oost-Vlaanderen

- **Steenbakkerij HOVE**
Lindendreef 101
9400 Ninove
Tel. (054) 33 26 67
Fax (054) 32 82 38
www.steenbakkerijhove.be
info@steenbakkerijhove.be
(V-H-A)
- **Steenfabriek VANDE MOORTELE**
Schelddekant 5
9700 Oudenaarde
Tel. (055) 33 55 66
Fax (055) 33 55 70
www.vandemoortel.be
info@vandemoortel.be
(H-O-St)

West-Vlaanderen

- **Wienerberger - divisie KORTEMARK**
Hoogledestraat 92,
8610 Kortemark
Tel. (051) 57 57 00
Fax (051) 57 57 02
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H)
- **Wienerberger - divisie ZONNEBEKE**
Ieperstraat 186
8980 Zonnebeke
Tel. (051) 78 80 60
Fax (051) 77 10 38
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

- **DUMOULIN Bricks**
Moorseelsesteenweg 239
8800 Roeselare
Tel. (056) 50 98 71
Fax (056) 50 41 92
www.dumoulinbricks.be
info@dumoulinbricks.be
(V-P-S)

- **WIENERBERGER**
Kapel ter Bede 121
8500 Kortrijk
Tel. (056) 24 96 35
Fax (056) 51 92 75
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H-A-D-O-St)

Limburg

- **Joseph Bricks**
Leemkuilstraat 12
3630 Maasmechelen
www.josephbricks.com
hello@josephbricks.com
(H)
- **Steenfabrieken VANDERSANDEN**
Slakweidestraat 35
3630 Maasmechelen
Tel. (089) 30 50 42
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(St)
- **Wienerberger - divisie LANAKEN**
2de Carabinierslaan 145
3620 Veldwezelt-Lanaken
Tel. (089) 71 51 38
Fax (089) 72 28 80
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **NELISSEN Steenfabrieken**
Kiezelweg 458-460
3620 Lanaken (Kesselt)
Tel. (012) 45 10 26
Fax (012) 45 53 89
www.nelissen.be
info@nelissen.be
(H-St)
- **Wienerberger - divisie MAASEIK**
Venlosesteenweg 70
3680 Maaseik
Tel. (089) 56 40 38
Fax (089) 56 81 83
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-A)

- **Steenfabrieken VANDERSANDEN**
Riemstersteenweg 300
3740 Spouwen
Tel. (089) 51 01 40
Fax (089) 49 28 45
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)
- **Steenfabrieken VANDERSANDEN**
Nijverheidslaan 11
3650 Lanklaar
Tel. (089) 79 02 50
Fax (089) 75 41 90
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

- **Steenbakkerijen VAN MEMBRUGGEN**
Wilwoutersstraat 14
3770 Riemst
Tel. (012) 23 30 28
www.steenbakkerijen-van-membruggen.be
info@steenbakkerijen-van-membruggen.be
(A)

Antwerpen

- **Wienerberger - divisie RUMST**
Nieuwstraat 44
2840 Rumst
Tel. (03) 880 15 20
Fax (03) 844 28 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)
- **DESTA**
Heerle 11
2322 Minderhout (Hoogstraten)
Tel. (03) 315 70 99
Fax (03) 315 81 48
www.desta.be
mail@desta.be
(S-O-St)
- **Steenbakkerij FLOREN**
Vaartkant Rechts 4
2960 St.-Lenaarts
Tel. (03) 313 81 98
Fax (03) 313 71 56
www.floren.be
info@floren.be
(V-S-St)
- **Wienerberger - divisie NOVA**
Steenbakkersdam 36
2340 Beerse
Tel. (014) 61 10 99
Fax (014) 61 04 32
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)

- **Wienerberger - divisie BEERSE**
Absheide 28
2340 Beerse
Tel. (014) 61 19 75
Fax (014) 61 22 33
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-St)

- **Wienerberger - divisie QUIRIJNEN**
Sint Jobbaan 58
2390 Westmalle
Tel. (03) 311 51 12
Fax (03) 311 62 56
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

Henegouwen

- **Wienerberger - divisie PERUWELZ**
Rue de l'Europe, 11
7600 Péruwelz
Tel. (069) 77 97 10
Fax (069) 77 97 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **Wienerberger - divisie TOURNAI**
Grand route 1
7534 Barry
Tel. (069) 53 26 00
Fax (069) 53 26 09
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(S-P-St)
- **Briqueterie de PLOEGSTEERT**
Touquetstraat 228
7782 Ploegsteert
Tel. (056) 56 56 56
Fax (056) 56 55 01
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(P-L-W)

